

بازگشت به ستاد غیرقانونی

اظهارات سخنگوی دولت درباره مصوبه جدید هیأت دولت مبنی بر ممنوعیت هرگونه انسداد، تعلیق یا اعمال محدودیت علیه کسب و کارهای دیجیتالی بدون تأیید «ستاد راهبری و ساماندهی فضای مجازی» و دستور مستقیم رئیس جمهور، در حالی مطرح شده که این ستاد پیش‌تر با رأی دیوان عدالت اداری با محدودیت‌های جدی حقوقی مواجه شده است. از این منظر، استناد دولت به نهادهای که مشروعیت و حدود اختیارات آن محل مناقشه حقوقی است، نه تنها اعتبار حقوقی این مصوبه را با پرسش‌های اساسی روبه‌رو می‌کند، بلکه شائبه بی‌اعتنایی به آرای قطعی مراجع قضایی و دور زدن سازوکارهای قانونی در حوزه حکمرانی فضای مجازی را نیز تقویت می‌کند. این در حالی است که شورای عالی فضای مجازی، به عنوان مرجع اصلی سیاست‌گذاری در این حوزه، بیش از ۱۴ ماه است تشکیل جلسه نداده است.

۲

هرکس خود را سپر آمریکا کند در آتش جنگ می‌سوزد

۲

آمریکا گرفتار جنگی غیر قابل پیروزی با ایران شده است

۳

صهیونیست‌ها در مرز اسپانیا

محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

صفحه ۴

فرهنگی

اربعمین در قاب خالی سینمای ایران

اربعمین از منظر جمعیت، تنوع فرهنگی و ظرفیت‌های دراماتیک، یکی از کم‌نظیرترین سوژه‌های سینمایی جهان به شمار می‌رود، اما سهم سینمای داستانی ایران از این رخداد عظیم، تنها چند اثر محدود و پراکنده است.

صفحه ۴

فرهنگی

عوامل گرانی کتاب را بشناسید

قیمت‌گذاری ۳۰ میلیون تومانی مجموعه آثار منتشر نشده احمد شاملو از سوی نشر چشمه، در بحبوحه گرانی کتاب، بار دیگر بحث عدالت فرهنگی و فاصله روزافزون کتاب با سید خرید مردم را به صدر انتقادات آورده است.

بحران مهاجرت بار دیگر به مهم‌ترین چالش امنیتی و سیاسی اروپا تبدیل شده است اما این بار در مرزهای جنوبی اسپانیا، جایی که هجوم گسترده مهاجران به شهر خودمختار سئوتا، زنگ خطر را برای مادرید به صدا درآورد. تحولات اخیر این پرسش را پررنگ‌تر کرده است که آیا این موج صرفاً یک بحران انسانی است یا بخشی از یک بازی پیچیده ژئوپلیتیکی؟

متن کامل در صفحه ۳

مصوبه جدید دولت در حالی به ستاد راهبری فضای مجازی ارجاع شده است که این اختیارات این ستاد با رأی دیوان محدود و شورای عالی فضای مجازی نیز ۱۴ ماه تعطیل است

بازگشت به ستاد غیرقانونی

پیشتر با رأی دیوان عدالت اداری محدود شده است؛ اقدامی که شورای عالی فضای مجازی را نیز که ۱۴ ماه تعطیل بوده، به حاشیه رانده است.

مصوبه جدید دولت در مورد ساماندهی کسب و کارهای دیجیتالی، در حالی اختیارات را به ستاد راهبری فضای مجازی واگذار کرده که اختیارات این ستاد

مغایرت با اصل ۵۷ قانون اساسی - تجاوز از حدود اختیارات رئیس جمهور مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران - مغایرت با اصل ۱۷۶ قانون اساسی - مغایرت با بند «۱» اصل (۱۱۰) قانون اساسی و مواردی دیگر که سابقاً در روزنامه نوبنیاد در گزارشی ویژه تحت عنوان «ایرادات حقوقی به ستاد آقای رئیس» بدان پرداخته شد.

فرمایشات رهبر شهید انقلاب در باب تشکیل شورای عالی فضای مجازی

گسترش فزاینده فناوری های اطلاعاتی و ارتباطاتی بویژه شبکه های جهانی اینترنت و آثار چشمگیر آن در ابعاد زندگی فردی و اجتماعی، و لزوم سرمایه گذاری وسیع و هدفمند در جهت بهره گیری حداکثری از فرصت های ناشی از آن در جهت پیشرفت همه جانبه کشور و ارائه خدمات گسترده و مفید به اقشار گوناگون مردم و همچنین ضرورت برنامه ریزی و هماهنگی مستمر به منظور صیانت از آسیب های ناشی از آن اقتضا می کند که نقطه ی کانونی متمرکز برای سیاست گذاری، تصمیم گیری و هماهنگی در فضای مجازی کشور بوجود آید. به این مناسبت شورای عالی فضای مجازی کشور با اختیارات کافی به ریاست رئیس جمهور تشکیل می گردد و لازم است به کلیه ی مصوبات آن ترتیب آثار قانونی داده شود.

مصوبه ای که سخنگوی دولت بدان استناد می کند، افزون بر بی اعتباری به رأی صریح دیوان عدالت اداری، عملاً جایگاه نهاد های دیگر حاکمیتی را مخدوش ساخته و شورای عالی فضای مجازی را نیز به حاشیه رانده است. شایان ذکر است که «ستاد راهبری فضای مجازی» که به دستور پزشکيان شکل گرفت، پیشتر با رأی دیوان عدالت اداری، اختیارات آن محدود گشته بود. در چنین شرایطی، بازگشت دولت به این ستاد برای تصمیم گیری درباره کسب و کارهای دیجیتالی، نه تنها فاقد پشتوانه قانونی است، بلکه استناد آن به نظر ستادی دیگر که آن هم غیرقانونی تلقی شده، بر ابهامات حقوقی این اقدام می افزاید.

نکته قابل تأمل این است که شورای عالی فضای مجازی بیش از ۱۴ ماه است که تشکیل جلسه نداده و با عنایت به اصرار دولت بر فعالیت ستاد غیرقانونی راهبری فضای مجازی، به نظر می رسد اراده پزشکيان به عنوان رئیس شورا، در عدم برگزاری جلسات این نهاد، نقشی عمدی و برنامه ریزی شده دارد.

ستاد راهبری فضای مجازی که در تاریخ ۱۴۰۵/۲/۲۲ و با صدور حکمی از سوی پزشکيان، تشکیل گردید نیز با ایرادات قانونی متعدد مواجه است. از جمله - مغایرت با احکام مقام معظم رهبری -

امیرحسین درکی
روزنامه نگار

روز سه شنبه ۶ مرداد فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت، در نشست خبری با اشاره به مصوبات و تصمیمات اخیر هیأت دولت بیان کرد: «موضوع فعالیت کسب و کارهای دیجیتالی و محدودیت های احتمالی آن ها در جلسه دولت مطرح و با دستور رئیس جمهور جمع بندی نهایی حاصل شد.» او در خصوص جزئیات این تصمیم مدعی شد: «بر اساس مصوبه اخیر، هرگونه انسداد، تعلیق، تهدید یا ایجاد ممنوعیت برای فعالیت سکو ها و کسب و کارهای دیجیتالی تنها پس از نظر ستاد راهبری و ساماندهی فضای مجازی و صادر شدن دستور مستقیم رئیس جمهور امکان پذیر خواهد بود.»

فارغ از اهمیت موضوع فعالیت کسب و کارهای دیجیتالی، ادعای سخنگوی دولت مبنی بر متوقف ماندن هرگونه اعمال محدودیت، عملاً نادیده گرفتن قانون و رأی دیوان عدالت اداری درباره وضعیت ستاد فضای مجازی محسوب می شود. ستادی که طی ماه های گذشته با دستور پزشکيان تشکیل شد، ظرف ۱۰ روز جلسه برگزار کرد و نهایتاً رأی دیوان، فعالیت آن را محدود نمود.

خبر کوتاه

سرلشکر عبداللہی: هرکس خود را سپر آمریکا کند در آتش جنگ می سوزد

فرمانده قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا (ص) با اشاره به اقدامات اخیر آمریکا در منطقه گفت: آمریکا با شتابی فزاینده، مسیر آتش افروزی فراگیر در جنگ منطقه ای را دنبال می کند. این رویکرد، برآیند یک راهبرد خطرناک با هدف توسعه و سلطه نامشروع در کل منطقه است. وی افزود: آمریکای جنایتکار در جنگ اخیر علیه ایران اسلامی ثابت کرد که در مسیر دستیابی به مقاصد و اهداف شیطانی خود، از هیچ گونه شرارت و ویرانگری علیه منافع و منابع مسلمانان پرهیز نمی کند. وی افزود: به صراحت اعلام می شود؛ کشورهای مسلمان بایستی با دوراندیشی، جنایات آمریکا را زیر نظر داشته باشند و در همکاری و همراهی با آمریکا تجدید نظر نکنند؛ که در غیر این صورت، هر کشوری که خود را سپر دفاعی آمریکای جنایتکار و متجاوز قرار دهد، در آتش جنگ خواهد سوخت.

ذوالقدر: قفل تنگه هرمز محکم تر می شود

دبیر شورای عالی امنیت ملی، در پیامی نوشت: ادامه محاصره دریایی و آتش افروزی رژیم آمریکا، هم قفل تنگه هرمز را محکم تر می کند و هم تنگه ها و گلوگاه های دیگر را می بندد. وی تصریح کرد: تاوان این اتفاق را اقتصاد جهانی، بازار انرژی و رای دهندگان آمریکایی خواهند داد.

رضایی: تنگه هرمز هیچ ارتباطی با آمریکا ندارد

مشاور نظامی فرمانده کل قوا و فرمانده سپاه در هشت سال دفاع مقدس، در پیام ویدیویی در رابطه با تنگه هرمز، اظهار کرد: تنگه هرمز هیچ ارتباطی با دولت آمریکا ندارد و اصلاً برای چه چیز دولت آمریکا آمده و در یک مسئله ای که مربوط به دو کشور منطقه ای است، دخالت می کند؟ وی افزود: همه دنیا از تنگه هرمز استفاده می کنند، با وجود این، آیا کشورهای اروپایی هم حاضر هستند که آمریکا به تنهایی در سر نوشت تنگه هرمز دخالت کند؟ هیچ کشوری حاضر نیست آمریکا در این تنگه دخالت کند.

بهادری جهرمی: ادعای پایان جنگ ترامپ، فریب قانونی است

سخنگوی دولت شهید رئیسی در حساب کاربری خود نوشت: ترامپ با ادعای دروغین خروج از جنگ، استمرار ۱۵۰ روزه جنگ خود را مخفی می کند تا با ممنوعیت قانونی داخلی مواجه نباشد. محاصره دریایی و حمله به کشتی ها نوعی جنگ است و ادعای پایان جنگ با تداوم آن قابل پذیرش نیست. وی افزود: ضروری است نوع مواجهه حقوقی - سیاسی و نظامی با محاصره دریایی به گونه ای باشد که جنگ بودن آن در داخل آمریکا و از منظر بین المللی غیر قابل کتمان باشد.

رئیس پلیس راه راهور: ۳ میلیون زائر از مرزهای اربعینی تردد کردند

سردار احمد کرمی اسد در جمع خبرنگاران با اشاره به آخرین آمار تردد زائران اربعین اظهار داشت: از ابتدای ماه صفر (۲۵ تیرماه) تا پایان روز نهم مرداد، ۲ میلیون و ۹۴۷ هزار نفر از مرزهای کشور خارج شده و یک میلیون و ۲۸۳ هزار نفر نیز پس از زیارت به کشور بازگشته اند.

پاسداشت

تشییع پیکر شهیدای حمله وحشیانه آمریکا به قشم سه شنبه برگزار می شود

روز پنجشنبه، ۸ مردادماه، حمله هوایی ارتش آمریکا به منطقه چاه تنگو در شهر قشم، به شهادت سه عضو یک خانواده انجامید. این حمله که به یک منزل مسکونی صورت گرفت، باعث تخریب کامل ساختمان شد. نیروهای امدادی بلافاصله عملیات آواربرداری را آغاز کردند و پس از ساعتها تلاش، پیکرهای پدر، مادر و یکی از فرزندان این خانواده را از زیر آوار خارج کردند. متأسفانه هیچ یک از این سه نفر جان سالم به در نبردند و به درجه رفیع شهادت نائل آمدند. مراسم تشییع پیکر مطهر این سه شهید، روز سه شنبه ساعت ۱۷ از میدان حاج قاسم سلیمانی در قشم آغاز خواهد شد. مردم عزادار و مسئولان نظامی و انتظامی در این مراسم حضور خواهند یافت تا با بدرقه شهیدان، بار دیگر انزجار خود را از جنایات آمریکا اعلام کنند. پیکرهای مطهر این عزیزان پس از برگزاری مراسم، در گلزار شهدای قشم به خاک سپرده خواهند شد.

یادداشت

صهیونیست‌ها
در مرز اسپانیامحسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

بحران مهاجرت بار دیگر به مهم‌ترین چالش امنیتی و سیاسی اروپا تبدیل شده است اما این بار در مرزهای جنوبی اسپانیا. جایی که هجوم گسترده مهاجران به شهر خودمختار سئوتا، زنگ خطر را برای مادرید به صدا درآورد. تحولات اخیر این پرسش را پررنگ‌تر کرده است که آیا این موج صرفاً یک بحران انسانی است یا بخشی از یک بازی پیچیده ژئوپلیتیکی؟

در روزهای گذشته ده‌ها هزار مهاجر از مرز مراکش وارد سئوتا شدند. رخدادی که اسپانیا را با یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های مرزی سال‌های اخیر روبه‌رو کرد. در پی این وضعیت، برخی کشورهای اروپایی نیز کنترل‌های مرزی خود را تشدید کردند و بار دیگر ناکارآمدی سیاست واحد مهاجرتی اتحادیه اروپا آشکار شد.

در کنار ابعاد انسانی این بحران، می‌توان گفت زمان بندی و نحوه وقوع این موج مهاجرت، صرفاً یک اتفاق طبیعی نیست. درواقع نزدیکی روابط مراکش و رژیم صهیونیستی و همزمانی این بحران با مواضع انتقادی دولت پدرو سانچز علیه اقدامات اسرائیل در غزه، بهره‌برداری سیاسی از مسئله مهاجرت را تقویت می‌کند. اظهارات برخی مقامات اسرائیلی درباره مسائل مربوط به اسپانیا نیز بر این موضوع صحنه می‌گذارد. نماینده رژیم صهیونیستی در سازمان ملل اعلام موضع کرده که باید این دو شهر مجدداً به حاکمیت مراکش برگردند. اعلام موضعی که ظن همکاری موساد با حکومت مراکش در این بحران سازی برای اسپانیا را بالا می‌برد. یا حتی برای فهمیدن نقش اسرائیل در ایجاد این بحران برای اسپانیا کافی است نگاهی به توییت اخیر بن‌گویی‌ریندازیم. وزیر امنیت ملی رژیم کودک کش صهیونیستی نیز در توییتی با کنایه خطاب به پدرو سانچز نوشت: «به عنوان کسی که نگرانی زیادی برای حماس و ساکنان غزه نشان می‌دهد، از شما می‌خواهم که حرف‌هایتان را به عمل تبدیل کنید. درهای اسپانیا را باز کنید و به ساکنان غزه که به دنبال مهاجرت هستند، پناهندگی بدهید.»

نیروهای اطلاعاتی اسپانیا نیز تخمین می‌زنند حداقل نیمی از مهاجرین در پوشش مهاجر، نیروهای آموزش دیده و حرفه‌ای هستند و هدف تصرف دو شهر سبته و ملیله است. آنچه مسلم است، مهاجرت در اروپا دیگر صرفاً یک مسئله اجتماعی نیست بلکه به ابزاری برای اعمال فشار سیاسی، ایجاد بی‌ثباتی داخلی و تقویت جریان‌های افراطی تبدیل شده است. تجربه سال‌های اخیر نشان داده هر موج بزرگ مهاجرت، بلافاصله به رشد احزاب راست‌گرا، افزایش دوقطبی سیاسی و تشدید اختلاف میان کشورهای اروپایی منجر می‌شود.

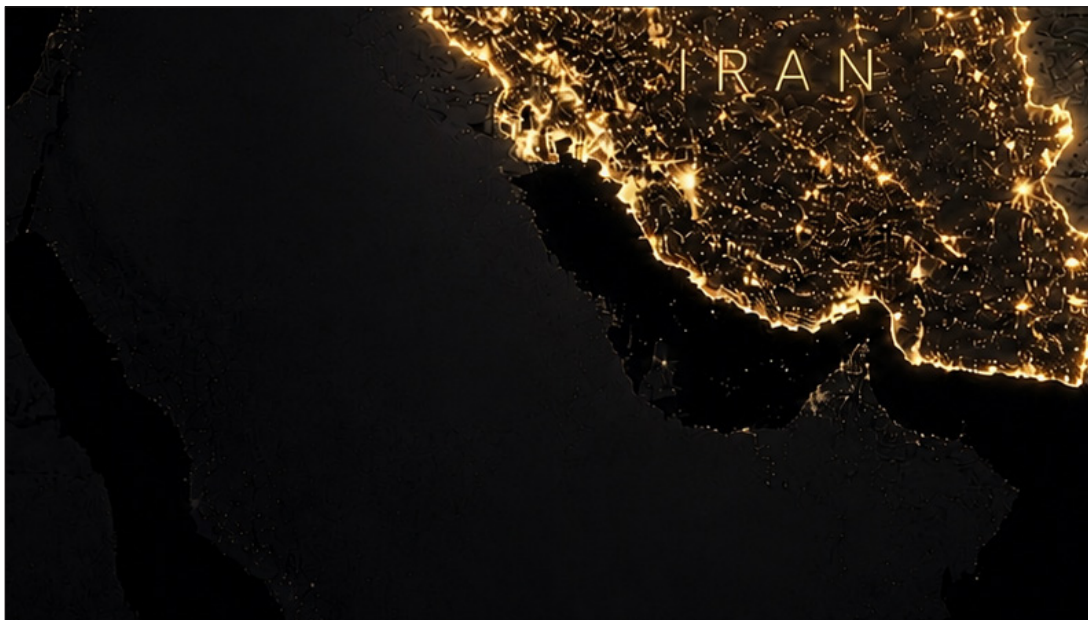
بحران سئوتا بار دیگر نشان داد اروپا هنوز نتوانسته میان الزامات امنیتی و ملاحظات انسانی توازن برقرار کند. اگر روند کنونی ادامه یابد، موج مهاجرت نه تنها مرزهای جغرافیایی، بلکه معادلات سیاسی اروپا را نیز دستخوش تغییر خواهد کرد و ممکن است به عاملی تعیین‌کننده در آینده دولت‌های اروپایی و آرایش قدرت در این قاره تبدیل شود. موضوعی که میتوان شاهد بود این است که لابی صهیونیست هیچ مخالفتی را در جهان تحمل نمی‌کند.

تحلیلگران در خصوص پیامدها حمله به زیرساخت‌های ایران برای آمریکا و کشورهای منطقه هشدار می‌دهند

خاموشی در انتظار منطقه

تقریباً تمام کارت‌های بازی را سوزانده و اکنون به گزینه‌های پرهزینه نزدیک شده است. پرسش اصلی این است که آیا این مسیر دستاوردی برای واشنگتن خواهد داشت یا تنها بحران عمیق‌تری در منطقه و بازار انرژی جهانی ایجاد می‌کند.

پس از دیدارهای اخیر ترامپ با نتانیا‌هو و زلنسکی، زمزمه آغاز جنگ زیرساختی علیه ایران شدت گرفته است. گزارش‌های سی‌بی‌اس‌و وال استریت ژورنال از آمادگی آمریکا و اسرائیل برای بمباران اهداف انرژی ایران در پایان هفته حکایت دارد. تحلیلگران می‌گویند ترامپ

محسن فرهمند

روزنامه‌نگار

کرده‌اند. نتانیا‌هو در دیدار با ترامپ سه گزینه نظامی از جمله حملات متمرکز بر مسیرهای تدارکات زمینی را مطرح کرده و با وزیر جنگ آمریکا نیز دیدار داشته است. مذاکرات سطح بالا درباره قطع برق در تهران نیز روز جمعه جریان داشته است. اغلب تحلیلگران بر این باورند که ترامپ تقریباً تمام کارت‌های قابل استفاده علیه ایران را سوزانده است. نه توان هسته‌ای ایران نابود شده و نه توان موشکی و پهپادی‌اش؛ بلکه کارت تنگه هرمز نیز عملاً به دست تهران افتاده است. ویژگی‌های شخصیتی ترامپ که بسیاری آن را «کاملاً دیوانه وار» و خلاف انتخاب عقلانی و منطق هزینه فایده می‌خوانند، تنها گزینه باقی‌مانده را بالا رفتن از آخرین پلکان تنش می‌داند. اتفاقات روزهای اخیر نیز نشان داد میان ترامپ و نتانیا‌هو همچنان هیچ اختلاف معناداری وجود ندارد.

پرسش کلیدی این است که جنگ زیرساختی یا حتی حمله اتمی چه دستاوردی برای ترامپ خواهد داشت؟ پاسخ ایران و مقابله به مثل علیه زیرساخت‌های متحدان آمریکا در منطقه می‌تواند بحران انرژی عمیقی ایجاد کند

دقیق‌ترین کلمه‌ای که برای ترامپ در تاریخ آمریکا میتوان به کار برد، «بزرگ‌ترین مصرف‌کننده قدرت آمریکا» هست. در روزهای اخیر نیز، نشانه‌های صعود دوباره ترامپ از پلکان تنش با ایران و استفاده از آخرین ابزارها بر علیه ایران یعنی جنگ زیرساختی پررنگ‌تر شده است. گزارش سی‌بی‌اس به نقل از منابع متعدد اعلام کرده آمریکا و اسرائیل در حال برنامه‌ریزی برای شدیدترین بمباران‌ها علیه زیرساخت‌های انرژی ایران هستند؛ حملاتی که احتمال دارد در آخر هفته میلادی انجام شود. وال استریت ژورنال نیز نوشته ترامپ در جلسه تیم امنیت ملی خود دستور حمله نظامی جدید علیه ایران را صادر کرده است.

براساس جزئیاتی که توسط فاکس نیوز گمانه زنی شده، زیرساخت‌های انرژی از جمله نیروگاه‌ها و پالایشگاه‌ها در فهرست اهداف احتمالی قرار دارند. طرح حمله در جلسه کابینه ترامپ در کمپ دیوید روز جمعه مطرح شده و برخی دستیاران سیاسی کاخ سفید به شدت با آن مخالفت

سیاست خارجی

وزیر جنگ اسبق آمریکا: آمریکا گرفتار جنگی غیر قابل پیروزی با ایران شده است

لئون پانه‌تا، وزیر جنگ آمریکا در سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ که پیش از آن نیز رئیس سازمان سیا بود در اظهاراتی درباره جنگ متجاوزانه ایالات متحده علیه ایران خاطرنشان کرد که کشورش درگیر یک جنگ غیر قابل پیروزی با ایران شده است. او که با شبکه سی‌ان‌ان گفت‌وگو می‌کرد، افزود: معتقدم که ما درگیر جنگی هستیم که در آن پیروز نمی‌شویم و این درگیری ادامه خواهد یافت، همانطور که سایر جنگ‌های ما بدون هرگونه نتیجه رضایت‌بخشی ادامه پیدا کرد. پانه‌تا افزود: این، همان میراثی است که ایالات متحده از خود در قرن ۲۱ به جا می‌گذارد، چه عراق باشد، چه افغانستان و چه ایران. ما خود را درگیر جنگ‌های غیر قابل پیروزی می‌کنیم که به طور قطع به اقتصاد کشور آسیب رسانده و مهم‌تر از همه، ایالات متحده را در برابر جهان تضعیف کرده است. در همین زمینه ان بی سی نیز در گزارشی افشا کرد: ترامپ از عدم پیشرفت در پایان دادن به مناقشه ایران و فقدان اجماع در مورد استراتژی در میان مشاوران ارشد نظامی خود "خشمگین" است. این شبکه خبری آمریکایی در گزارش خود به نقل از یکی از متحدان دونالد ترامپ،

رئیس جمهور آمریکا آورده است: «رئیس جمهور خشمگین است. او تصور نمی‌کرد که راضی کردن ایرانی‌ها به توافق تا این حد دشوار باشد. هیچ استراتژی واقعی برای مدت زمان یا کاری که آنها باید برای رسیدن به نقطه پایان انجام دهند وجود نداشت... او قصد نداشت این یک جنگ طولانی باشد.»

عوامل گرانی کتاب را بشناسید

مسعود حنیفی
روزنامه‌نگار

اگر روزی می‌گفتند که قیمت یک جلد کتاب معمولی در ایران اسلامی به بالای یک میلیون تومان می‌رسد و مردم باید برای تأمین نیاز خود به این کالای فرهنگی در اقساط چندماهه کتاب‌های مورد نظرشان را تهیه کنند دوشاخ روی سرمان از تعجب سبزمی‌شد. اما زندگی در دنیای مدرن آنقدر شگفتی برسرآدمی ریخته که دیگر مطلقاً هیچ مسئله‌ای باعث شگفتی مان نمی‌شود. باری، کتاب بسیار گران است و هیچ بعید نیست که در آینده کپشن خوانی پست‌های اینستاگرامی جای تجربه اصیل کتابخوانی را بگیرد.

در همین راستا نشر چشمه با انتشار مجموعه آثار منتشرنشده «احمد شاملو» تحت عنوان «فریادهای عاصی آذرخش» خط قرمز دیگری وارد کرده‌است، اما خیال نکنید که این خطوط قرمز ارتباطی با مسائل اخلاقی و یا حتی اسلامی دارد، بلکه بحث در مورد عدل و انصاف و مروت است، چون نمی‌شود صبح تا شب از لزوم وجود زندگی نرمال، ابتدال شر، غصه خوردن از معیشت مردم و... گفت و همزمان مجموعه آثار منتشرنشده یک شاعر تاریخ‌مصرف گذشته ۳۰۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری کرد.

البته که مخاطبان و خریداران این اثر معلوم است که از چه قشر و طبقه‌ای هستند و کتاب در تیراژ معدودی منتشر شده، اما هدف از این قیمت‌گذاری یک نوع شوک درمانی توسط جناب کیانیان و رفقااست تا به واسطه آن بتوانند آثار میانمایه و متوسط خود را با قیمتی گزاف به خورد خلق بکند و در ادامه با مخدوش کردن حافظه دنبال کنندگان و مشتری‌هایشان شعب خود را به بهانه فراخوان‌های مختلف ببندند و مردم دوستی بی‌هزینه‌شان را در چشم دوستداران واقعی ایران فرو کنند.

در همین راستا وظیفه دولت چیست؟ آیا باید بنا به رسم همیشگی قربان صدقه این جماعت برود؟ قطعاً خیر. دولت می‌تواند در قالب حمایت‌های مالی و مالیاتی، تأمین کاغذ با ارز ترجیحی یا یارانه مستقیم، وام‌های کم‌بهره به ناشران و کتابفروشان، بهینه‌سازی زنجیره توزیع و فروش از طریق ممنوعیت یا تنظیم‌گری تخفیف‌های غیرمنطقی و تعرفه ویژه پستی برای کتاب و در نهایت ارائه بن خرید کتاب یا تخصیص اعتبار فرهنگی مانع از سوداگری انتشاراتی نظیر نشر چشمه و... شوند، چون بالا رفتن غیرمعمول قیمت کتاب به هیچ‌وجه منطقی به نظر نمی‌رسد.

بزرگ‌ترین اجتماع انسانی جهان هنوز سهمی در خور از سینمای داستانی و مستند ایران ندارد

اربعین در قاب خالی سینمای ایران

سینمایی جهان به شمار می‌رود، اما سهم سینمای داستانی ایران از این رخداد عظیم، تنها چند اثر محدود و پراکنده است. این در حالی است که طی سال‌های گذشته، مستندسازان، عکاسان و حتی فیلم‌سازان خارجی زودتر از سینماگران ایرانی به این مسیر رسیده‌اند و تلاش کرده‌اند تصویری از این تجربه کم‌نظیر انسانی را برای مخاطبان جهانی ثبت کنند.

سعید مصباح
روزنامه‌نگار

اغلب با بودجه‌های محدود، تولیدات مستقل یا وابسته به شبکه‌های استانی صداوسیما بوده‌اند و کمتر فرصت دیده‌شدن در سطح بین‌المللی را یافته‌اند.

این در حالی است که نخستین تلاش شناخته‌شده برای ثبت تصویری آیین‌های عاشورایی به ناصر تقوایی در سال ۱۳۴۹ بازمی‌گردد؛ تلاشی که البته پیش از شکل‌گیری پیاده‌روی میلیونی اربعین پس از سقوط رژیم صدام انجام شده بود. در مقابل، برخی فیلم‌سازان و مستندسازان خارجی زودتر از سینمای ایران به اهمیت این سوژه پی بردند.

امیلی گارت‌ویت، مستندساز و عکاس بریتانیایی، با حضور در مسیر پیاده‌روی اربعین بخشی از این تجربه را ثبت کرد و الوار بایراموف، فیلم‌ساز آذربایجانی، نیز سال‌ها پیش مستندی درباره این مسیر ساخت. همین واقعیت نشان می‌دهد ظرفیت جهانی اربعین بیش از آنکه ناشناخته باشد، مغفول مانده است.

شاید مهم‌ترین پرسش امروز این باشد که چرا رویدادی با چنین وسعت انسانی و ظرفیت روایی، هنوز نتوانسته جایگاهی درخور در سینمای داستانی ایران پیدا کند. باید توجه داشت که اربعین صرفاً یک مناسک مذهبی نیست؛ انبوهی از روایت‌های انسانی، مواجهه فرهنگ‌ها، ایثار، سفر و همدلی را در دل خود جای داده‌است؛ عناصری که سال‌هاست سینمای جهان بر پایه آنها و پیرنگ‌های این چنینی آثار ماندگار می‌آفریند. تازمانی که این ظرفیت با پژوهش، فیلم‌نامه‌نویسی حرفه‌ای و نگاه جهانی همراه نشود، بعید است قاب خالی سینمای ایران از بزرگ‌ترین اجتماع انسانی جهان پر شود.

نوبنیاد

■ صاحب امتیاز: محسن منصوری
■ مدیر مسئول: حمیدرضا بیانی
■ آدرس: خ سپهبد قرنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج
■ چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline
nobonyadonline.ir

فرهنگ

C U L T U R A L

یکشنبه ۱۱ مرداد ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۱۰۳

گزارش کوتاه

فصل دوم «سرو، سپید، سرخ»: راوی حماسه یاد در جستجوی تراز مطلوب؟

علی نقدی
روزنامه‌نگار

جبهه فرهنگی انقلاب بار دیگر در حال بازخوانی حافظه تاریخی ملت ایران است. خبر آغاز پخش فصل دوم سریال «سرو، سپید، سرخ» از دوازدهم مرداد، نویدبخش ادامه مسیری است که در فصل اول، توانست «دفاع مقدس» را از حصار کلیشه‌های نظامی خارج کرده و به متن زندگی پیوند بزند. «سرو، سپید، سرخ» در واقع یک کنش هنری چندلایه برای تقابل با پروژه‌های تحریف است. برخلاف روایت‌های تقلیل‌گرایانه، این مجموعه با بهره‌گیری از ساختار اپیزودیک، فرهنگ مقاومت را در قامت دردهای مشترک و پیوندهای انسانی بازسازی می‌کند. تنوع کارگردانان شاخص—از دانش اقباشاوی تا محمد پایدار— نشان‌دهنده هم‌افزایی نگاه‌های متفاوتی است که حول محور مقاومت ملی جمع شده‌اند. اما در کنار این نقاط قوت، نقد و آسیب‌شناسی فنی و محتوایی برای رسیدن به «تراز استاندارد سینمای انقلاب» ضروری است:

- خطر ناهمگونی روایی: ساختار اپیزودیک با کارگردانان متعدد، تیغ دو لبه است. در فصل اول، مخاطب گاه با پرش لحن مواجه بود؛ به‌طوری‌که اپیزودها از حیث جهان‌بینی و کیفیت روایت دچار تفاوت سطح بودند. برای فصل دوم، انتظار می‌رود مدیریت هنری پروژه، بروحدت رویه و انسجام محتوایی نظارت دقیق‌تری داشته باشد تا اثر دچار پراکندگی نشود.
- چالش شعارزدگی: برخی اپیزودها در فصل اول مرز باربک میان تبیین ارزش‌ها و شعار مستقیم را گم کردند. هنر انقلاب زمانی برنده است که ایدئولوژی در درام و قصه مستتر باشد، نه اینکه بر آن تحمیل شود. دیالوگ‌های آموزشی و پیام‌های گل‌درشت، نه تنها اثرگذاری ندارند، بلکه مخاطب امروز—به‌ویژه نسل نوجوان و جوان—را دفع می‌کنند.
- نیاز به شجاعت بیشتر در طرح مسائل: گاهی آثار این چنینی به دلیل احتیاط‌های اداری، از طرح چالش‌های واقعی جامعه باز می‌مانند. مخاطب وقتی سریال را باور می‌کند که «سرو، سپید، سرخ» گره‌های پیچیده، نقد ناکارآمدی‌ها در زمان بحران و سختی‌های معیشتی مردم در جنگ را نیز با صراحت انقلابی تصویر کند.
- فصل دوم، فرصتی است برای اصلاح خطاهای فصل اول. رسانه‌ای ملی نباید به تولید صرف راضی باشد؛ مطالبه اصلی جبهه فرهنگی، تولید اثر ماندگار است. «سرو، سپید، سرخ» اگر بخواهد به جریان‌سازی واقعی برسد، باید از حاشیه امن آثار معمول خارج شود و با جسارت، خلاقیت و کیفیت فنی بالاتر، استانداردهای مجموعه‌سازی انقلابی را ارتقا دهد.

گروه موسیقی بار دیگر ثابت کردند که هنر، میدان مبارزه است و شرافت، ربطی به ملیت ندارد. اقدام این گروه در برافراشتن پرچم فلسطین و فریاد «فلسطین را آزاد کنید» در سنگاپور، یک کنش اخلاقی شجاعانه در برابر جنایت‌کاران و حامیان آنها بود. این گروه، از پیشگامان جریان شرافتمند «موسیقی برای نسل‌کشی ممنوع است»، با وجود سابقه فشارها و بازداشت‌ها، هرگز از مسیر دفاع از انسانیت عقب‌نشینی نکرده‌اند. پرونده‌سازی برای آن‌ها، نه تنها تلاشی مذبوحانه برای سانسور صدای مظلومیت فلسطین است، بلکه اثباتی است بر اینکه در دنیای امروز، «هنر حقیقت‌جو» حتی در دورافتاده‌ترین صحنه‌ها نیز لرزه بر اندام مستبدان می‌اندازد. مسیو اتک در این میدان، ایستاده در سمت درست تاریخ، همچنان صدای رسای کسانی است که جهان قصد خاموش کردن صدایشان را دارد.

در حالی که اغلب سلبریتی‌های ایرانی در حال بازی رسانه‌ای در زمین اسرائیل هستند، گروه بریتانیایی «مسیو اتک» به دلیل حمایت از فلسطین در سنگاپور تحت پیگرد قانونی قرار گرفت. این

تعقیب قضایی برای گروه موسیقی بریتانیایی حتمی فلسطین